

Fractie GroenLinks
de heer M.J.M. De Loo FA

Cluster Sociale zaken
Uw brief van 11 december 2019
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2497430
Behandeld door
Telefoon
Onderwerp vragen art. 43 RvO inzake tegenprestatie bijstand

Sittard-Geleen, 14 januari 2020

VERZONDEN 16 JAN. 2020

Geachte heer De Loo,

Op 11 december 2019 hebben wij uw brief ontvangen met vragen ex. 43 RvO over de tegenprestatie in de Participatiewet. U heeft vragen gesteld naar aanleiding van de berichten in de media inzake de voornemens van de staatssecretaris Van Ark om van de gemeenten te eisen aan iedereen een passend aanbod te doen. Daartoe behoort ook het bericht in Dagblad De Limburger van 28 november jl over de oproep van de gemeente Beekdaelen om samen een lobby te starten om de nieuwe wet van tafel te krijgen.

In onderstaande beantwoording informeren wij u over de wijze waarop het college aankijkt tegen de arbeidsverplichtingen inclusief tegenprestatie die in de Participatiewet zijn opgenomen, de plannen van de staatssecretaris en de oproep van de gemeente Beekdaelen.

Hieronder treft u onze antwoorden aan.

Vraag 1

Hoe kijkt het college tegen de plannen van staatssecretaris Van Ark aan om bijstandsgerechtigden (nog) meer regels op te leggen?

In de eerste berichtgeving in de media over de plannen van Van Ark leek het accent vooral te liggen op het opleggen van meer verplichtingen en het strakker handhaven van deze verplichtingen. In latere berichten heeft Van Ark dit beeld genuanceerd en gesteld dat het niet gaat over het opleggen van meer dwangmaatregelen maar over het bieden en accepteren van een 'passend aanbod'.

Wat het college betreft biedt de Participatiewet voldoende mogelijkheden om mensen een passend aanbod te doen waar zij aan willen en kunnen meewerken. Aanpassingen of aanscherpingen in de Participatiewet zijn ons inziens niet nodig.

Vraag 2

Kan het college aangeven op welke manier(en), in Sittard-Geleen, momenteel een tegenprestatie wordt verlangd van bijstandsgerechtigden?

Onze gemeenteraad heeft in 2015 in de verordening vastgelegd dat:

- Een tegenprestatie kan worden opgelegd aan uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- als er een tegenprestatie wordt opgelegd, deze moet passen bij de omstandigheden, wensen en kwaliteiten van de belanghebbenden.

In de praktijk wordt de tegenprestatie niet opgelegd. Mensen krijgen een 'passend aanbod' waarbij we uitgaan van een integrale benadering. Ons aanbod richt zich op meedoen en (zelf)redzaamheid. Niet vrijblijvend en niet dwingend. Wij kiezen voor aansluiting bij wat onze inwoner -met een uitkering- in een vaak kwetsbare positie nodig heeft. Wederkerigheid kan daarin goed werken omdat mensen daar ook waardering en eigenwaarde uit kunnen halen. Daaraan verbinden we de term tegenprestatie niet.

Wij gaan uit van positief stimuleren en motiveren. Denk bijvoorbeeld aan onze pilot 'Werken aan de basis' waarin we deelnemers helpen om de basis in hun leven op orde te krijgen en ze ook financieel gestimuleerd worden. Een voorwaarde voor deelname aan deze pilot is juist de vrijwilligheid.

Daarnaast wordt onze Sittard-Geleense FIP-aanpak (Frequent Intensief Persoonlijk) als een van de kansrijke aanpakken in het land gezien. Zoals we de raad al hebben laten weten is in de kamerbrief over de eindevaluatie Participatiewet de aanpak als voorbeeld opgenomen binnen het thema 'Perspectief voor alle mensen in de bijstand'. Het 'passend aanbod' waar de staatssecretaris op doelt is onderdeel van dat thema.

Vraag 3

Deelt het college de zorgen van GroenLinks dat een verplichte tegenprestatie – zoals veel voorbeelden in andere gemeenten hebben laten zien – vaak niet in het belang van de uitkeringsgerechtigde is en dat het daarom essentieel is dat een en ander 'is afgestemd op de mogelijkheden en persoonlijke omstandigheden'?

Wij zijn het met u eens dat een aanbod dat niet aansluit bij de mogelijkheden en omstandigheden niet in het belang is van de mensen die het betreft.

Vraag 4

Deelt het college de mening van de gemeente Beekdaalen dat een verplichting zelden leidt tot meer uitstroom van de bijstand?

We zijn het eens met de constatering dat alleen het opleggen en handhaven van verplichtingen zelden tot het gewenste resultaat leidt.

Aansluiten bij dat wat nodig is betekent echter soms ook dat we de geldende arbeidsverplichtingen handhaven. Het komt nu eenmaal voor dat mensen een extra stimulans nodig hebben en dat ze die niet vinden in hun eigen motivatie of uit de ondersteuning. Dan kan het nodig zijn dat een negatieve consequentie wordt verbonden aan gedrag.

Vraag 5

Is het college bereid om de lobby van de gemeente Beekdaelen te steunen en samen op te trekken? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

De Gemeente Beekdaelen heeft het voornemen om in de loop van januari de gemeenten in Zuid-Limburg officieel aan te schrijven met het verzoek de lobby te ondersteunen.

Een gebundelde reactie vanuit de gemeenten in de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg kan een krachtig signaal zijn waarmee de reactie van de VNG wordt ondersteund. Hoewel wij de insteek van Beekdaelen onderschrijven is het afhankelijk van de precieze tekst van de gemeente Beekdaelen of wij de lobby, die ogenschijnlijk in lijn is met de reactie van de VNG op het voornemen van de staatssecretaris, zullen ondersteunen.

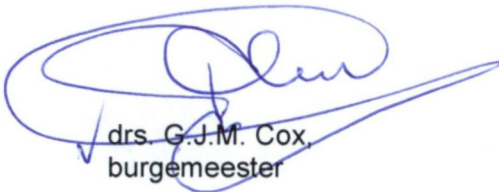
Vraag 6

Is het college bereid om over manieren na te denken waarop er – voor bepaalde groepen of individuen – een versoepeling van de sollicitatieplicht kan worden toegepast? Dit vanuit de gedachte dat een opgelegde tegenprestatie niet leidt tot hogere uitstroom van de bijstand? En dat juist aanmoediging en stimulatie valt te prefereren boven dwang en druk?

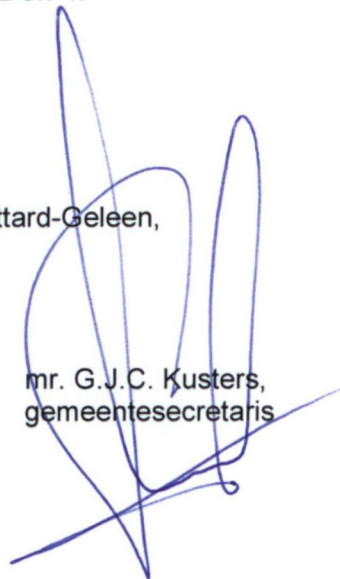
**De wet biedt voldoende ruimte om maatwerk te verlenen.
Zie ook de antwoorden op vragen 2 en 4.**

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

drs. G.J.M. Cox,
burgemeester

mr. G.J.C. Kusters,
gemeentesecretaris